

انحراف‌سنج‌های دیوان

پاسبان بیت‌المال

تحلیل آقای عبدالله صفایی‌نسب، معاون فنی و امور حسابرسی شرکت‌ها در دیوان محاسبات از عملکرد این سازمان

حوزه معاونت فنی و امور حسابرسی شرکت‌ها، بر اساس اهداف تعیین شده در قانون دیوان محاسبات، رسیدگی و حسابرسی همزمان عملکرد سال جاری و سال قبل ۹ وزارتخانه (نفت، نیرو، بازرگانی، راه و ترابری، امور اقتصادی و دارایی، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، مسکن و شهرسازی و ارتباطات و فناوری اطلاعات) و ۱۷۷ مؤسسه و شرکت‌های تابعه و وابسته را در کلیه استان‌های کشور به عهده دارد. برنامه رسیدگی و حسابرسی به عملکرد وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی تحت رسیدگی این حوزه به نحوی تنظیم شده که تا پایان آذر ماه هر سال، گزارش حسابرسی عملکرد سال گذشته دستگاه‌های مذکور، آماده و در گزارش تفریغ بودجه درج می‌گردد. همچنین رسیدگی به حساب‌ها و عملکرد سال جاری دستگاه‌های تحت رسیدگی در اجرای وظایف قانونی دیوان محاسبات، تحت عنوان حسابرسی مستمر لحاظ می‌شود، به طوری که گزارش عملکرد دستگاه‌های اجرایی در مقاطع ۳ ماهه، ۶ ماهه و ۹ ماهه تقدیم مجلس شورای اسلامی خواهد شد.

همچنین ماده (۱۰۴) قانون محاسبات عمومی کشور، دیوان محاسبات را موظف نموده تخلفات مندرج در گزارش تفریغ بودجه سالانه را جهت رسیدگی و اقدام قانونی به هیأت‌های مستشاری دیوان محاسبات ارجاع دهد. ضمن این که حسابرسان این دیوان بر اساس وظایف قانونی خود موارد ناشی از سوء استفاده از بیت‌المال را با قاطعیت تمام رسیدگی و جرایم کشف شده را بر اساس ماده (۲۵) قانون دیوان محاسبات کشور از طریق دادستان دیوان محاسبات برای مراجع قضایی ارسال می‌کنند.

در حال حاضر با توجه به اهمیت وصول صحیح و به موقع درآمدها، علی‌الخصوص درآمدهای مالیاتی، جهت جلوگیری از کسری بودجه و همچنین تحقق سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه، نظارت مستمر بر وصول درآمدهای مالیاتی، مالیات معوق و فرار مالیاتی برخی از مؤدیان در اولویت اصلی حسابرسی حسابرسان ذیربط قرار گرفته است. مضاف بر آن، با توجه به اهمیت درآمد حاصل از صادرات منابع نفتی و گازی و چگونگی رعایت ضوابط و مقررات حاکم بر فعالیت وزارت نفت و شرکت‌های تابعه، رسیدگی به عملکرد دستگاه‌های یاد شده در اولویت اول

تحصیل در دیوان

نگاه دکتر محمدعلی عبدالله زاده، مدیر کل آموزش و بهسازی دیوان

مرکز آموزش دیوان محاسبات کشور در سال

۸۸ آموزش‌های کاربردی، کارگاه‌های آموزشی، موضوعات تخصصی و نوین در حرفه حسابرسی، امور حقوقی و فنی،

برگزاری سمینارها و سخنرانی‌های آموزشی در خصوص مسایل اقتصادی روز، حسابرسی و حسابداری را محور فعالیت‌های خود قرار داد که از این میان می‌توان به برگزاری تعداد ۴۵۳ دوره آموزشی، کارگاه و همایش‌های تخصصی و عمومی، صدور تعداد ۵ هزار و ۴۸۱ گواهینامه آموزشی برای کارکنان شرکت‌کننده در دوره‌های مختلف در سطح ستاد و استان‌ها، ارتباط با سازمان‌های بین‌المللی حسابرسی از جمله اینتوسای، آسوسای و اکوسای، تجهیز سالن لابراتوار زبان انگلیسی و برگزاری آزمون سراسری زبان انگلیسی جهت انتخاب افراد برای اعزام به دوره‌های بین‌المللی، اعزام تعدادی از کارکنان سازمان به دوره‌های بین‌المللی حسابرسی کشورهای مختلف در محیط IT و حسابرسی زیست محیطی، حسابرسی خصوصی سازی، حسابرسی شرکت‌های بخش دولتی، کیفیت خدمات در بخش دولتی و انتشار کتاب‌های گوناگونی جهت ارتقای کیفی آموزش مدیران و کارکنان اشاره نمود.

با توجه به این که مسؤلیت کارگروه تدوین برنامه‌ها، آموزش و تحقیقات شورای دستگاه‌های نظارتی کشور به عهده دیوان محاسبات کشور می‌باشد، بر این اساس در سال ۸۹ این مرکز در راستای تصویب آیین‌نامه شرح وظایف کارگروه، نسبت به تدوین برنامه‌های جامع مشترک مطالعاتی، آموزشی و پژوهشی بین دستگاه‌های موصوف اقدام و فعالانه در جلسات شورای مذکور شرکت خواهد نمود.

همچنین در حال حاضر دیوان محاسبات کشور، استقرار سامانه نظارت الکترونیکی (سنا) را در دستور کار خود دارد که این مرکز مسؤلیت هماهنگی جهت برگزاری مناقصه محدود، فعالیت‌های لازم جهت برقراری انشعاب MPLS (Multiprotocol Label Switching) و شبکه فیبر نوری برای استان‌ها را به عهده دارد. به علاوه با توجه به این که بخش عظیمی از عملیات مربوط به پروژه‌های سنا و ویدئو کنفرانس در دیوان محاسبات کشور صورت گرفته، این مرکز با جدیت تمام موضوع ایجاد تجهیزات و راه‌اندازی آنها را پیگیری خواهد کرد.

حسابرسان حوزه نفت و گاز این معاونت و استان‌ها قرار گرفته و گزارش عملکرد مربوطه از مرحله تولید، صادرات و چگونگی واریز درآمد حاصل از صادرات به حساب‌های مربوط نزد بانک مرکزی و حساب ذخیره ارزی به صورت ماهانه تهیه و برای مقامات ارسال می‌گردد. در کنار این موارد، نظارت بر عملکرد سازمان خصوصی‌سازی در اولویت رسیدگی حسابرسان کل خصوصی‌سازی این حوزه می‌باشد، به طوری که ضمن نظارت مستمر بر واگذاری‌ها از مرحله قیمت‌گذاری، مزایده انعقاد قرارداد و اقدامات پس از فروش، هر گونه موارد انحراف از قانون را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به مسؤولین ذیربط تذکر خواهد داد.

دلایل به وجود آمدن مطالبات معوق بانکی و روند افزایشی آن و همچنین نحوه استفاده از وجوه اداره شده و دلایل بلوکه شدن این وجوه نزد شعب بانک‌های عامل، حساب ذخیره ارزی و نحوه برداشت از حساب مذکور بر اساس تکالیف بودجه‌ای و چگونگی پرداخت تسهیلات ارزی به بخش خصوصی، با توجه به قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) و چگونگی واگذاری اراضی ملی و منابع طبیعی از دیگر فعالیت‌های دیوان است که ضمن نظارت مستمر در این خصوص، با تشکیل پرونده و اقدامات صورت گرفته از طریق مراجع قضایی در برخی از موارد موجب برگشت وجوه، اموال و اراضی دولتی به بیت‌المال شده است. ■